

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$8.25; three months \$5.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$9.50; three months \$6.00. For UNA members monthly \$5.50.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст редакції.

Адреса: "СВОБОДА", P.O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Вибори у Південному В'єтнамі

До виборів, що відбулися у Південному В'єтнамі минулої неділі, не можна ставитися з такими критеріями, як ми їх звикли стосувати до всенародних голосувань у демократичних країнах Західної Європи чи Америки. Південний В'єтнам — країна зруйнована й скасована війною та комуністичним терором, що звернений, може, ще більше проти цивільних, як проти військових, щоб спаралізувати всяку їхню громадську активність та створити податливий ґрунт для комуністичного перевороту. Значна частина Південного В'єтнаму знаходиться під контролем комуністичного підпілля, з адміністрацією, що її те підпілля призначило, а частина терену, особливо в смугі, що прилягає до так званої нейтральної зони між Південним і Північним В'єтнамом вздовж 17-ої паралелі, — охороняється постійними боїми. До того ж, коли теперішній уряд, у значній мірі під натиском опозиційного табору амбітних буддистських монахів, проголосив вибори — спершу до конституанти, а згодом до парламенту — комуністичне підпілля зразу же заливало, що жодних виборів не буде, щоб не дозволити режимові В'єтнаму сконсолідувати відносини в країні, завести лад та закономірний правопорядок і, особливо, спертися дійсно на народ. До комуністів приєдналися й згадані воюючі буддисти, які вели кампанію проти легального уряду не на те, щоб направити його хибю, а на те, щоб його скинути. Вони були також проти того, щоб перевести вибори спершу до конституанти, задля виготовлення конституції, а поціно згодом до парламенту, бо таким чином продовжується речення правління теперішнього уряду, що його вони хотіли позбутися автоматично, вже після найближчих виборів.

Очевидно, що в таких умовах голосування не могло відбуватися нормально. Було згорн виключене охоплення виборами всього терену країни та всього його дорослого населення. Тож можна було сподіватися, що зважливі перші всенародні вибори в Південному В'єтнамі у частини населення не знайдуть зрозуміння, як незаймовий йому цей засіб демократичного устрою, і що частина виборців стримається від голосування просто з остраху перед помстою місцевих комуністичних терористів. Було теж наперед відомо, що надзвичайно трудно буде зорганізувати такий виборчий апарат, який нормально діяв би під охороною війська та поліції і водночас був би настільки справедливий і об'єктивний, щоб виборці не мали враження, що діють під диктандом уряду.

Але власне тому, взявши на увагу всі ті надзвичайно складні обставини, в яких відбувалися вибори, вони стали світлим виявом здорового інстинкту південнов'єтнамської людини, а водночас морально-політичного перемогу уряду. І, «віде верза» — вони стали дошкільною програмою комуністів і всіх авантюристичних союзників. З-посеред кругів 15-ох мільйонів населення Південного В'єтнаму виборчі комісії зареєстрували 5,228,512 дорослих громадян, управнських до голосування. Це становить дві третини всього дорослого населення тієї країни. З них голосували 80 відсотків, отже разом 4,274,812 осіб. З-поміж 568 кандидатів вони обрали 117 членів конституанти. Вибори не йшли під гаслом «за» чи «проти» комуністів, ані під гаслом продовжування чи закінчення війни, ані під гаслом «за» чи «проти» союзу з Америкою. Військовий уряд Нгуєна Клоа Кі розумно виключив з передвиборчої кампанії всі такі суто політичні справи, а популяризував такі гасла, як: «Зрозумій політичну платформу кандидатів», «Остерігайся демагогів», «Стій осторонь екстремістів», «Вибирай кандидатів, які принесуть найбільше користі країні», «Голосуй, щоб підпорядкуватися волі більшості обраних», «Ходи на передвиборчі збори і передусім — голосуй». Такі і подібні гасла мали очевидну ціль: протидіяти деструктивній акції комуністів та екстремних буддистів і надхнути людей вірою, що ті вибори потрібні, і що тому треба голосувати.

Виходить, що урядові вдалося його кампанія. Хоч згаданий угорі військовий уряд Південного В'єтнаму спершу не квапився ані до будь-яких виборів, ані до конституції, що її виготовили б цивільні, обрані народом, він зрозумів, що такі вибори можуть його морально підтримати й можуть дійсно спричинитися до політичної стабілізації. І тому американські чинники слушно вирішили, що нема чого боятися, що до голосу у Південному В'єтнамі прийдуть комуністичні, «нейтралістські», а треба сприяти тому виборчому експерименту, який може стати для в'єтнамського народу лекцією «абв» демократичного способу думання. А в такому думанні і діянні загорожа дійсної прогреси комунізму.

55,800,000

Поважна цифра в заголовку цієї статті не становить ані прибутків, ані витрат в долларах, це — число учнів і студентів, які у вересні починають чи продовжують навчання у початкових і середніх школах, коледжах та університетах цієї країни. Вона на 2,600,000 більша від числа учнів і студентів у минулому шкільному році, і на 16,200,000 більша від числа молоді в усіх школах десяти років тому — в шкільному році 1956-57. Цього року понад чвертьна частина всього населення З'єднаних Держав вчиться в школах різних ступенів.

Число дітей у початкових школах, починаючи від дитячого садка аж по 8-му класу, становить в цьому році 36,600,000; число учнів у середніх школах (гайскулах) — 13,300,000, що становить разом 49,900,000. Десять років тому в початкових і середніх школах навчалось 39,500,000 учнів. Цьогорічне число студентів в коледжах й університетах становить 5,900,000, а в шкільному році 1956-57 воно становило 3,100,000.

Дехто гадає, що число студентів в академічних школах у значній мірі збільшилося ще й тому, що певний відсоток їх залишається в шкільних мурах для того, щоб мати право не йти на військову службу. Але це не є головною причиною зростання числа молоді, яка не обмежується середньою освітою. Педагоги та суспільно-громадські діячі вже кілька років закликають молоді продовжувати свою освіту після закінчення гайскулів, бо розвиток технології з кожним роком вимагає вищих знань від працівника — фахівця.

Збільшення числа учнів у школах вимагає більших фондів на те, щоб можна було з успіхом вести навчання, вимагає шораз нових класних приміщень. В 1965-66 шкільному році на цю справу витрачено у ЗДА 45.1 мільярд дол., тобто 6.7 відсотка валового внутрішнього продукції. Обраховують, що витрати на школи всіх ступенів і категорій в цьому шкільному році становитимуть 48.8 мільярд дол.

Треба підкреслити, що майже в усіх країнах світу витрати на народну освіту покривав федеральна скарбниця. У 1965-66 фінансовому році державна скарбниця ЗДА виділяла на допомогу школам 6.1 мільярд дол., а в 1964-му році — тільки 2.3 мільярда. Значні суми у шкільництво вкладають також місцеві самоврядування.

Очевидно, що ця найбільша в світі американська навчально-виховна мережа мусить давати добрі результати. В минулому році 2,600,000 випускників вийшло зі середніх шкіл ЗДА; 536,000 здобули титул бакалавра; 126,000 закінчили академічні школи з титулом магістра, а 19,000 — з титулом доктора.

Нема чого побоюватися, що для такого великого числа щорічних випускників, бакалаврів, магістрів та докторів забракне праці. Статистика виявляє, що не лише в школах, але й в промисловості і в усіх інших діяннях

народного господарства с величезне запотребовання на фахівців.

Цікаво, що гін до реформи шкільництва, який спонтанно виявився був у 1958-му році, після того, як в СССР випустили першого «Спутника», в останньому часі змілів: ЗДА можуть похвалитися блискучими успіхами в ділянці дослідження космосу і ведуть перед в програмі здобуття Місяця.

Справу реформи шкільництва відсунула набік також проблема расової інтеграції шкіл, яку здійснюється з шораз більшим успіхом в південних стейтах.

Українські батьки повинні дбати, щоб їхні діти по закінченні середньої школи не припинили науки, а здобували високу освіту, ставали висококваліфікованими і якнайбільш освіченими працівниками.

Тихоп Тенчук

НАПЕРЕДНІ ІХ КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ У ЗДА

Живемо в умовах американської демократії, в якій на відміну від московсько-більшевцької системи всі громадяни користуються певною свободою. Але навіть у виробленому американською суспільстві з люди, які зліпняють закладами демократії, ухилиються від платання державних податків, відмовляються йти до війська, порушують громадський спокій і т. д. Тому на сторожі американської демократичної системи стоять суди, поліція і військо, які охороняють ЗДА від анархії та руїни.

Наша українська національна група в ЗДА існує лише на засадах морального авторитету нашого провоту і добровільності. Ми не маємо ніяких екзекутивних органів, які могли б примусити членів української громади підпорядковуватися нашім авторитетам і боронити їх проти очорнювання та деструктивної критики.

Наші зовнішні вороги-окупанти з тривогою дивляться на організованість і успішну діяльність української національної групи в ЗДА, яка в цьому передконвенційному періоді провела велику роботу: побудували пам'ятник Т. Шевченку у Вашингтоні, історично відзначила свято Української Державності та Тиждень Поневолених Націй, складала гроші на діяльність УККА, допомагала будові українського католицького університету в Римі, співпрацювала з нашіми Ісраєльськими на ґрунті національної єдності, збудувала катедру української православної та катедру української католицької церкви в Філадельфії; до цього додати зріт наших молодечих, забезпечених та господарських організацій, здобуття спортивного чемпіонату «Трибуном» і т. д.

Це все, без сумніву, великі досягнення української національної групи в ЗДА за останні чотири роки. Особливо варто відзначити акцію. Тиждень Поневолених Націй. Під проводом довголітнього заслуженого голови УККА проф. Л. Добрянського ця акція об'єднала не

П. Паясенко

КРЕМЛІВСЬКІ ДЗВОНИ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ

Вечірньою вулицею міста, в туманних відсвітах ліхтарів іде повільно людина. На зустріч їй — молодий широкоплечий парубок у зсувну на набавір кашкеті й короткому плащі під пояс. Він також іде неквапно. Ще не розуміючи що до чого, чоловік робить крок ліворуч, збік огорожі шкільного подвір'я, даючи дорогу парубкові. Той — також робить крок ліворуч... І раптом страшний удар в обличчя кидає чоловіка на бетонну огорожу. Настяний біль в оці. Чоловік однією рукою хапается за око, а другою викидає вперед, назустріч ворогові. Все таки нападав один, а з одним можна боротися... Але чийсь удар ззаду, в потилицю, знов викидає його до огорожі. Удар, і ще — удар...

Той, у сірому кашкеті, із

затиснутою в руці здобичкою — шалкою — перестрибує через огорожу і зник у тумані...

Виплюнувши на хідник вибитий зуб, витираючи хустинкою залляте кров'ю обличчя, чоловік, похитуючись, повертає назад, додому...

Що це? Уривок з пригодницького оповідання? Ні, це дійсна сценка з життя вечірнього міста Донецького в Україні, змальована Віктором Соколовим у «Літературній Україні» з 5 липня. В донецькому часописі з'явилася навіть нотація: «Останнім часом в області почастішали пограбування громадян. Навасники зривали з голів шапки й зникали».

Совєтські часописи в Україні називають ці чинники хуліганством. Хуліган — це сьогодні наш найбільший класовий ворог! — вигукнула «Літературна Україна». Преса, що ось уже близько півсотні літ, захищаючись на всі лади, співає дитячі брані «совєтській ідеальній і гармонійній системі», раптом ударила на сполох: оголошено війну хуліганству!

Дійшло до того, що 26-го липня цього року сам голова Верховного Совету СССР М. Підгорний підписав, у «каз» про боротьбу з хуліганством. Підвищується число джоринжників — помічників міліції. На керівників підприємств посилалися обвинувачення, що вони незаконно виготовляють різного роду зброю: фінські ножі, каскети та ін. Прокураторам та судам наказано судити нових «класових ворогів» у якнайшортішні терміни. Комсомолів та виховних інститутів винесено догани за те, що молоді люди з'являються у клубах не з квітами, не із збірками поезії, а з... фінськими ножами...

Ось якими плодами пишастесь московська совєтська система у своє п'ятидесятиріччя!

Але чому так тривожно забили на сполох кремлівські дзвони? Чи йдеться тут лише про хуліганство?

Як відомо, коли вода в горщику закипає, вона вихлюпує. Так і люди, доведені до відчаю нестерпними життями під московською совєтським режимом, заглядають до горілкашної пляшки, і тоді надіпнутку проявляють деяку волю — сваволлю. Це правда.

Проте с й інша правда, коли люди, зокрема молодь, стають ячно і приховано до боротьби проти окупанта. Про це можна здогадуватися з допису, вміщеного в київському часописі «Культура й Життя» з 31 липня.

Недільного вечора, — розповідає кореспондент П. Заманський, — у великому, осяяному вогнями, палаці культури міста Донецького, коли молодь кружляла під звуки вальсу, в фойє ударом ножа вбито секретаря комсомольського комітету шахти «Дел'ята — капітальна» Валентина Федоркова. На допиті, — пише далі цей кореспондент, — побачивши кризис вікну похоронну процесію, вбита кинув: «Ці мої труди ховають. Я вбив

моє до першого видання свого твору в 1882 році. Він писав, що «повість історична, це не історія. Історик ходить передовсім услідження правди, о сконстатованні фактів, натомість повістяр користується тільки історичними фактами для своїх окремих артистичних цілей, для втілення певної ідеї в певних живих, типових особах. Освітлення, характеристика, мотивування і групування фактів у історика і в повістяря зовсім відмінні: де історик оперує аргументами і логічними висновками, там повістяр мусить оперувати живими людьми, особами».

Праця історична має вагість, коли факти в ній представлені докладно і в причинно зв'язку; повість історична має вагість, коли її основна ідея зможе зайняти сучасних, живих людей, то значить, коли вона сама жива й сучасна» (ХІІ, А, 218).

Франко вважав, що «представлення давнього громадського життя нашої Русі сьсть, безперечно, таким предметом живим, близьким до сучасних інтересів», бож він перейнявся тоді громадівством М. Драгоманова, бачив таке громадівство в князівській добі серед карпатських гірників і хотів його відновити, словами Захара Беркута, як лік на те лихо, що панувало в селах в Україні. Пригадаймо собі, як по-своєму викладав Мирон Сторож Олексій Сторожеві ідею соціалізму на селі. Це саме робить тут Мирон-Франко в своїй історичній повісті.

ЧУЖИНЕЦЬКІ РОБІТНИКИ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

Монпельє. — На залізничних стаціях великих міст Франції, Німеччини, Бельгії в суботу й неділю повно людей, що говорять різними мовами і відрізняються від місцевих мешканців зовнішнім виглядом. Між цими людьми, що голосно розмовляють між собою, в окремих гуртках, почуте мови — італійську, еспанську, грецьку, турецьку й арабську. Також і зрозумілі українські слова сербо-хорватської мови лунають шораз частіше в цій різноманітній юрбі. Тут у великій більшості мужички. Але с й молоді жінки, переважно італійки. В неділю й свята ці люди мають місце, де можуть найлегше зустріти своїх земляків — знайомих. На стаціях залізниць простору досить.

У Західній Німеччині кажуться цих «гостей» — робітників, з різних країн більше як мільйон. Франція має чужинецьких робітників 2 мільйони з чвертю. У Франції та Німеччині найбільшу національну групу між чужинецькими робітниками творять італійці. За ними на другому місці стоять еспанці. У Франції третє місце своїм числом між робітниками займають португальці. Великобританія має теж чужинецьких робітників, що прибувають з Індії та з інших колишніх колоній Британської імперії.

Повне zatrudнення місцевих робітників в індустриальних країнах Європи вимагає припливу чужинців. Французька статистика показує, що чужинецькі робітники становлять 4,5 відсотка всієї працюючої людності Франції. В деяких провінціях вони творять дуже високий відсоток населення: в Лексоду, на півдні, с 18 відс., в Провансі — 7,5 відс., в Люрнґії (на півночі) — 7,8 відсотка.

До високорозвинених індустриальних країн приїждять робітники з держав, що мають зайву робітну силу. Останнім часом росте число робітників із Югославії. Комуністична теорія твердить, що під «диктаторою пролетаріату» безробіття не сміє бути. Факти заперечують цю пропаганду. Безробіття шириться в Польщі, в СССР та в інших країнах під владою комуністів. Комуністичний уряд Югославії мовчки визнає цей факт і дозволяє югославським громадянам виїждати в країни «капіталістичного рабства» на заробітки. Отже комуністична держава замість товарів експортує людей.

Чужинецькі робітники у величезній більшості не мають спеціальної технічної освіти й практики. Вони знаходять працю в сільському й лісовому господарстві, в копальнях вугілля і залізної руди, на будівельних роботах.

Його за те, що він займався громадською діяльністю».

Чи це також хуліганство? Ні, це явний виклик проти московсько-совєтського режиму. Хуліганство — лише новий привід, застосований Москвою: під шум і галас про криміналізм — винищувати всіх недоволених невеличкою системою.

І. Франко писав М. Павликові, що «тота повість, хоч і містить у собі багато історичної й неісторичної декорації, все таки, надіюсь, збудить живий інтерес у сучасних людей». І. Басс гадає, що «ці декорації потрібні були письменникові для прикриття соціалістичних ідей і тенденції його твору від цензури Партицького і всього народовецького табору. Як і слід було сподіватися, Партицький повстав проти ідей і проблематики Франкової повісті, вимагав переробити її, вилучити ряд сцен, тощо. Франко рішуче відмовився переробляти твір, зробив тільки дрібні поправки, що не порушували ні його плану, ні тенденції» (ст. 107).

І. Басс говорить про «соціалістичні ідеї» в «Захарі Беркуті», але ми гадаємо, що це був не соціалістичний марксизм, а оте громадівство М. Драгоманова, про яке вище вже згадувалося і яке пізніше можна з програми журналу «Громада», що її склали в 1880 році три видавці: М. Драгоманов, М. Павлик і С. Подоліський. Ця програма в економічних справах така: «Всі важливі природні багатства і засоби продукції, такі як земля, вода, машини, фабрики — мають бути власністю робітників і селян, організованих в кооперативні товариства. Люди не сміють бути в такому становищі, щоб мусіли продавати свою працю. Вони повинні працювати безпосередньо на себе самих».

(Далі буде)

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДАЛИВІСТЬ

(73)

В повісті «Борислав сміється» автор хотів «представити небувале серед бувало», показати, як робітничий рух буде розвиватися. В повісті про Захара Беркута Франко змальовує часи короля Данила, зокрема напад монголів на гірське карпатське село Тухлю, бажаючи показати, що економічний і політичний розвиток українських сіл під таким шляхом, щоб уподібнитися до громадського життя з ХІІІ віку. Захар Беркут, вмираючи після перемоги над монголами, передбачає для народу важкі часи:

«Серед тих злиднів народ знов нагадає собі давнє громадство, і благо йому, коли скоро й живо нагадає собі його: це ошадить йому ціле море сліз і крови, ділі століття неволі. Але чи швидше, чи пізніше, він нагадає собі життя своїх предків і забажає йти їх слідом. Шалюча, кому судилося жити в ті дні! Це будуть гарні дні, дні весняні, дні відродження народнього! Передайте ж дітям і внукам своїм вісті про давнє життя і давні порядки. Нехай живе між

ними та пам'ят' серед грядущих злиднів, так, як жива іскра не гасне в попілі. Прийде пора, іскра розгориться новим огнем! Прощайте!» (ХІІІ, А, 216).

Захар Беркут помер, його поховали згідно з поганським обрядом, «на лоні тих богів, що жили в його серці і нашіпували йому весь вік чесні, до добра громади вимірені думки». Автор закінчує свою повість такою завагою:

«Багато змінилось від того часу. Аж надто докладно булося відшування старого громадянина. Великі злигодні градовою хмарою перейшли понад руською землею. Давнє громадство давно забуте і, здавалось би, похоронене. Та ні! Чи не нашим дням судилося відновити його? Чи не ми живемо в тій щасливій добі відродження, про яку, вмираючи, говорив Захар, а бодай у досвітках тієї щасливої доби?» (там же, ст. 217).

Отже, Іван Франко написав цю повість у пропагандивній цілі, щоб ширити ідею «громадства», чи громадівства, якою нібито жили тухольські гірники в ХІІІ віці. І. Басс, у книзі «Художня проза І. Франка» пише, що Франко вирішив «знайти в історичній давнині такі картини, які дадуть йому змогу задовольнити прагнення сучасної прогресивної громадськості — побачити свіжий образ майбутнього. Його творчі сили були спрямовані в сучасне й майбутнє» (ст. 106).

А втім, сам автор до цього признавався в перед-

мові до першого видання свого твору в 1882 році. Він писав, що «повість історична, це не історія. Історик ходить передовсім услідження правди, о сконстатованні фактів, натомість повістяр користується тільки історичними фактами для своїх окремих артистичних цілей, для втілення певної ідеї в певних живих, типових особах. Освітлення, характеристика, мотивування і групування фактів у історика і в повістяря зовсім відмінні: де історик оперує аргументами і логічними висновками, там повістяр мусить оперувати живими людьми, особами».

Праця історична має вагість, коли факти в ній представлені докладно і в причинно зв'язку; повість історична має вагість, коли її основна ідея зможе зайняти сучасних, живих людей, то значить, коли вона сама жива й сучасна» (ХІІ, А, 218).

Франко вважав, що «представлення давнього громадського життя нашої Русі сьсть, безперечно, таким предметом живим, близьким до сучасних інтересів», бож він перейнявся тоді громадівством М. Драгоманова, бачив таке громадівство в князівській добі серед карпатських гірників і хотів його відновити, словами Захара Беркута, як лік на те лихо, що панувало в селах в Україні. Пригадаймо собі, як по-своєму викладав Мирон Сторож Олексій Сторожеві ідею соціалізму на селі. Це саме робить тут Мирон-Франко в своїй історичній повісті.

Жінки — переважно в домашньому господарстві. Перенаселені країни як Бельгія й Західна Німеччина, не зацікавлені в тому, щоб чужинецькі робітники оселялися назавжди в цих державах.

Інакша ситуація у Франції. Французький уряд бажає збільшити число своєї людності прискореним темпом. Тому Франція сприяє переселенню робітників і їхніх родин із сусідніх країн. Італійські, еспанські, португальські робітники, що оселяються у Франції, може й не навчаться французької мови, але їхні діти ходитимуть до французьких шкіл, і з них виростуть справжні французи. Асиміляційна сила Франції дуже велика.

Приплив чужинецьких робітників використовуєють комуністи для своєї пропаганди в Західній Німеччині і особливо у Франції, де компартія має під своїх керівництвом найбільшу професійну організацію. Дійсність показує, що маси заробітчан, які прибувають в індустриальні країни останніми часами, мало цікавляться політичною пропагандою. Іх захоплює високий рівень життя робітництва, і вони намагаються якнайшвидше заробити грошей, щоб придбати собі авто або послати додому своїм рідним, які лишилися на батьківщині.

Комуністична пропаганда має найменший успіх серед заробітчан із Югославії. Вони мали того доміж у себе вдома...

Viator

А БАБУСЯ КАЖЕ...

На подвір'ї колотосному, Під зеленим дубом, Зустрів стару Василину Молодий завулком. — У нас, бабо, розсудливості

Зовсім нукудишну. Ну, чого ви у ту церкву Ходите щотижня? Та до клубу раз поткнулись, Та я більш ні ногою. І як ото можна бутк Темною такою? Неже в церкві так присмню Лодню бити поклоном? А бабуся йому й каже: — Так там же ікони... А у клубі п'якват один Людом од коде. На плакаті написано: «Вези гній на поле!» Приліпни ти ту картинку Та я ходить терсом. А людина живе, синку, Не сдиним гноєм.

Павло Глазовий «Культурі й Життя», Київ

ОТ ВОНА, ФОРМА СОВЄТСЬКОГО ПОКАРАНИА

Колгоспниця артілі ім. 1-го травня, Таращанського району на Київщині Валентина Зозуля коєсь не вийшла на проривання цукрових буряків.

За цю «провину» управа колгоспу наказала переорати її город, на якому вона посідала картоплю, цибулю, моркву, помідори та іншу яриду, тобто знищала все її приватну власність.

В'єТНАМЦІ В'ОДЕСІ

В Одеській консерваторії, — повідомляє «Культура й Життя» з 18 серпня, — 6 років навчалися в'єтнамці — скрипалі та віолончелісти. Недоволюючи їх, несподівано звільнили з консерваторії.

Увага! Увага!
ПРОВІД ПЛАСТОВОЇ СТАНИЧНОЇ
СТАРШИНИ в НЬО ЙОРКУ
 повідомляє Членів усіх пластових уладей,
що повсякщільний сезон праці
ПОЧНЕТЬСЯ
з днем 16-го вересня 1966 р.
 Усі виховники повідомляють своїх вихованців про
 день, годину й місце перших сходів. Усі виховники
 згодяться до своїх провідників про дальші доручення.
СТАНІЧНА СТАРШИНА

ВІДДІЛ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ
ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТБИ УКРАЇНИ в НЬО ЙОРКУ
 запрошує на ДОПОВІДЬ, яка відбудеться
 в СУБОТУ, 17-го ВЕРЕСНЯ 1966 РОКУ
 в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ, зала ч. 32
 Доповідь виглосить
д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП
„ЕЛЕМЕНТИ СУЧАСНОГО СПРОТИВУ
В УКРАЇНІ І ВИСНОВКИ”
 Початок о год. 7:30 веч.
 Після доповіді — запити і дискусія.
УПРАВА ОНВБУ

УВАГА! УВАГА!
Рочестер, Н. Й. і околиця!
Заходом УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО
КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
 — відбудеться —
дня 18-го вересня 1966 р.
 о год. 4-й по пол.
 на площі HIGHLAND PARK при South Ave.
АКАДЕМІЯ
 в ПАМ'ЯТЬ 40-ЛІТТЯ СМЕРТІ
Гол. От. СИМОНА ПЕТЛЮРИ
 В програмі беруть участь Українські Комбатанти
 обидвох світових воєн і Молодечі Організації, а також
 Оркестра СУМА з Боффола в складі 24 особи.
 Просимо Шановне Громадянство взяти якнайчис-
 ленішу участь і тим доказати свою пошану до Голо-
 вного Отамана Української Армії.
КОМІТЕТ

Карпатський Лещетарський Клуб
НЬО ЙОРК
 — влаштує —
в днях 17-го і 18-го вересня 1966 р.
на кортах „СОЮЗІВКИ”
ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ
 в подвійній грі
ЧОЛОВІКІВ та в МІШАНІЙ ГРІ
 за НАГОРОДИ уфундовані
„Союзівкою”
 Початок змагань
 в СУБОТУ, 17-го ВЕРЕСНЯ о год. 9:30 рано
 Зголошення безпосередньо перед початком змагань.

ЗАПРОШЕННЯ
Філія ОДУМ-у в Трентоні, Н. Дж.
 має шану запросити Вас на
ПЕРШУ ОСІННЮ ЗАБАВУ
 що відбудеться
в суботу, 24-го вересня 1966 р.
 (Saturday, September 24, 1966)
POLISH FALCONS HALL
 1002 N. Olden Avenue, Trenton, N.J.
 Грас всім підомо оркестра В. ГІРНЯКА
 СМАЧНИЙ БУФЕТ БАГАТО НЕСПОДІВАНКО
 Початок о 8-й год. вечора
УПРАВА ФІЛІЇ ОДУМ-у

Увага! Йонкерс і околиця! Увага!
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ
СВОБІД УКРАЇНИ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.
 запрошують всю Молодь і Старше Громадянство на
ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ
в суботу, 17-го вересня 1966 р.
в АВДІТОРІЇ ЦЕРКВИ СВ. МИХАІЛА
 при Чеснот вулиці.
 Популярна оркестра ОГО
 Початок о год. 8:30 веч.
 СМАЧНИЙ БУФЕТ, ДОБІРНІ НАПИТКИ
 в ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ
 За гарну забаву рунуть —
УПРАВА ВІДДІЛУ

Клівленд, Огайо

ВІДЗНАЧЕННЯ АКТУ 30-ГО ЧЕРВНЯ 1941

— (зрв) — 28-го серпня
 ОУВФронту влаштували тут
 святковий бенкет у Золотій
 Залі готелю Шератон для
 відзначення Львівського
 Державного Акт, що 25
 років тому мав місце в істо-
 рії України. „В цій назві —
 кров нашої доби”, говорив
 головний промовець вечора,
 д-р Михайло Кушнір з Ва-
 шингтону, голова Асоціації
 Працівників Української
 Культури. Аналізуючи акт
 30-го червня з перспективи
 минулих 25 років, аказував
 він, що цим актом врятова-
 но тоді честь нашої нації.
 Поширення війни у В'стна-
 мі с поширення боротьби
 за свободу, заявив по-ан-
 глійськи під гарячі оплески
 слухачів д-р Нестор Про-
 цук з Боффола, голова Ук-
 раїнського Відділу АП-АБН.
 Конгресмен Чарльз А. Ве-
 ник, твердив у своїй промо-
 ві, як пише англомовний
 щоденник Клівленду „Лл.
 Ділер” з 29-го серпня, що
 інтервенція ЗДА в обороні
 Південного В'стнаму ство-
 рила надію для народу Ук-
 раїни, яка тепер с частиною
 Советського Союзу.
 Окремі привітали пересла-
 учасників бенкету проф.
 Володимир Радзкевич, сень-
 орю української грома-

Гартфорд і околиця влаштовують

25-доларовий бенкет на фонд

УКНіверситету в Римі

15 липня з ініціативи У-
 ККА, Народного Дому, і
 Комітету за створення Ук-
 раїнського Кат. Патріярха-
 ту, скликано всіх представ-
 ників організації і това-
 ристів на терені Гартфорду,
 і вибрано Ширший Громад-
 ський Комітет, який має
 влаштувати 25-доларовий
 бенкет в честь Верховного
 Архієпископа Кардинала
 Йосифа Сліпого 2 жовтня
 1966 р. о год. 1 п. п. в УН-
 Домі. Прибуток призначе-
 ний на фонд будови Україн-
 ського Католицького Уні-
 верситету в Римі.
 До Комітету увійшли: го-
 лова — д-р Роман Романю-
 шин, заступник — Лев Лю-
 бинський, секретар пані Я-
 рослава Солук, скарбники
 Роман Соболь і Богдан Ко-
 зак. Члени Комітету: інж.
 Олександр Пришляк, Ірина
 Скождополь, Стефанія Ва-
 ко, д-р Михайло Янух, д-р
 Володимир Гудз, дир. Ев-
 стахій Гомотюк, Іван Ку-
 киль, Володимир Тесля, Пет-

ро Титор, Мельник Тиміш,
 Петро Шагай, Володимир
 Салак, Михайло Шевчук,
 Стефан Чайковський, Олек-
 сандер Рудзінський, Іван
 Бояк і Володимир Васи-
 ленко.
 На бенкеті буде присут-
 ний Владика Кир Йосиф
 Шмондюк, а головну допо-
 відь виглосить д-р Василь
 Ленчик.
 Комітет звертається з про-
 ханням до всіх священиків
 околиці і до церковних і
 світських організацій допо-
 могти нам в цій великій ді-
 лі. Рівночасно усіх Вас за-
 рошуємо на Бенкет, який
 відбудеться 2 жовтня 1966 о
 годині 1 по пол. в Україн-
 ській Народній Домі, при 961
 Ветерсфілд Ев.

„Сватання на Гончарівці” на сцені

в Нью Йорку

Український оперний ан-
 самбль приготував народ-
 ную комедію оперетку
 „Сватання на Гончарівці”
 класика української літера-
 тури Г. Квітки Основненка
 з музику К. Стеценка.
 Вистава відбудеться в по-
 ному оформленні, з орке-
 стром, оперними співаками,
 хором, декораціями 23-го
 жовтня у Фешен Інституті.
 Виконавцями будуть: П.
 Шкурат — Т. Федорович
 (актор українських теат-
 рів); Одарка — М. Стефа-
 ниниш (мол. опери. Анс.
 Н. Й.); Уляна — Т. Лихо-
 лай (опера в Буенос Айре-
 сі); і Олексій — І. Гош
 (Львівська опера); П. Кан-
 дзиоба — В. Крушельниць-
 кий (мол. опери. анс. Н. Й.)
 Стецько — М. Яблонський
 (актор УТА); Н. Скорик —
 Л. Рейнарівич (Львівська
 опера), Тиміш — С. Вовчук.
 Постановка — Т. Федоро-
 вич; музичний провід —
 проф. О. Стратичук, поста-
 новка танців — О. Генза,
 декорації — Т. Федорович.
 Зміст комедії — оперетки,
 правдиво відображає життя
 села Гончарівки; персона-
 жі — живі люди з яскраво
 окресленими хара,ктерами
 їхня мова образна, соковита,
 насичена народним гумо-
 ром; ліричні сцени в п'єсі
 майстерно переплітаються
 з гостро комедійними. Дуже
 переконалива своєю правди-
 вістю і побутова лінія тво-
 ру.
 В опереті „Сватання на
 Гончарівці”, де музичний
 матеріал перестас бути
 звичайною ілюстрацією до
 дії, — Стеценко виявляє

Читайте українські книжки
 і газети, бо часто читання
 веде до просвіти, а просвіта
 — це сила

БАЛЕТНА ШКОЛА

РОМІ

ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ

БАЛЕТ І НАРОДНІ ТАНКИ
 для дітей і молоді
ВПИСИ в БАЛЕТНІЙ СТУДІЇ
 133 2nd Avenue — New York City
 Четвер, 15-го вересня, год. 3-5 по пол.
 П'ятниця, 16-го вересня, год. 3-5 по пол.
 Субота, 17-го вересня, год. 2-4 по пол.
 ПОЧАТОК ЛЕКЦІЙ В П'ЯТНИЦЮ, 16-го ВЕРЕСНЯ.
 ГОД. 3-ти ПО ПОЛ. Телеф. OR 7-7187

ЛЕВ ШЕЛЕВИЧ

уроджений 13-го квітня 1883 року в Лежайську —
 упокоївся в Бозі — 8-го вересня 1966 р. в Шикаго.

Похорони відбудуться 12-го вересня 1966 р. з похоронного заве-
 дення при 2157 до церкви св. Николая, після на цвинтар св. Нико-
 лая.

Цією сумною вісткою ділимося з Рідною, Приятелями та Знайомими:
ІВАННА ШЕЛЕВИЧ — дружина
ОКСАНА ФІШ — дочка з дітьми СОНЕЮ і ІРЕНОЮ
РОМАН — син з дружиною РЕГІНОЮ і доньками
ЛІЛЕЮ і СОНЕЮ

МАРІЯ з КОПЕРТИНСЬКИХ

КОРИТКО

вдова по бл. п. отцеві Митрофану Коритко, довголітній
 парохіві Холоса, Україна — по важкій і короткій не-
 дузі упокоїлася дня 3-го вересня 1966 року.
 Покійна народжена 30-го вересня 1880 р. в Купчин-
 цах, пов. Підгайці, Україна. Похорони відбудуться в Дам-
 кірці, Н. Й.
 Залишилися в смутку:
 СТЕПАНІЯ і КИРИЦЮ ЛЕВЧЕНКИ, Дещев
 — дочка і зять
 НАТАЛІЯ РИЦАР, Юліан — дочка
 ДАРІЯ і ЛЕВ ДОМІНІШ, Дашкір, дочка і зять
 АНЗІЯ і ВОЛОДИМИР КОПИСТАНСЬКІ,
 Дашкір — дочка і зять
 МАРІЯ і ІВАН КОРИТКИ, Дашкір —
 невістка і син
 ЗІНАІДА і ЮРІЙ КОРИТКИ, Дашкір —
 невістка і син
 ІРЕНА і ІВАН ГВОЗД, Україна — дочка і зять
 МИКОЛА і ГАЛІНА КОРИТКИ, Польща —
 син і невістка
 Внуки, правнуки і пра-правнуки

ПРЕДСТАВНИЦТВО

ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ

НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в США

повідомляє Українське Суспільство,
що в неділю, 18-го вересня 1966 р.
 о 12-й год. дня
 на Українському Православному Цвинтарі
 в Бавид Брук, стейт Нью Джерсі
 — відбудеться —
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
 на могилі Св. Пам. кол. Голови Представництва
 ВО УНР в США
Д-ра ЄВГЕНА ПРИХОДЬКА
 Діждо до цвинтаря в Савт Бавид Брук автобусом з
 Бас Терміналу, 41-ша вул. в Нью Йорку.
ПРЕЗІДІЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА

В ДРУГУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

нашого Незабутнього МУЖА, БАТЬКА

бл. п. ІВАНА ТИМЧИШІНА

буде відправлена
 о год. 9-й ранку
в п'ятницю, 16-го вересня 1966 р.
 в Українській Католицькій Церкві
ЧЕСНОГО ХРЕСТА
 37-09 31st Avenue, Astoria, L.I.
ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА
 з ПАНАХИДОЮ
 До участі в молитвах просять:
 дружина — АННА
 син — МАРІАН

В ПЕРШУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

нашого Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНІ

СВ. П.

Д-ра СЕМЕНА ДЕМИДЧУНА

будуть відправлені
СВ. СЛУЖБИ БОЖІ
у вівторок, 20-го вересня 1966 р.
 в БРУКЛІНІ (Савт) в церкві св. о. МИКОЛАЯ,
 в ТОРОНТІ в парафії св. ПІОКРОВІ і
 в СТЕМФОРДІ в КАПЛИЦІ СЕМІНАРІ.
 Приятелів і Знайомих просимо в тім дії
 про молитви.
МАРІЯ ДЕМИДЧУК з Родиною

У другі роковини відходу у Вічність

сл. п. національного, політичного і кооперативного

дільця та оборонця української Гуцульщини,

СТЕПАНА ОЛЕКСЮКА

замість вінка на його могилу,
 зложили 20.00 дол. на видання Наукового Товариства
 ім. Шевченка в ЗДА
 швагер Дмитро ТКАЧУК і
 д-р Матвій СТАХІВ з дружиною

Замість квітів на свічку могилу

бл. п. МАРІЇ КОРИТКО

дружини бл. п. о. Митрофа, парохів в Холосі,
 склали 15.00 доларів
 на Українській Католицькій Університет у Римі
 Надія і Зенон ГАДЗЕВИЧ

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ!

Голлівудські артисти **ДЖЕК ПЕЛЕНС** (Володимир Палагнюк) і **МАЙК**
МАЗУРКІ (Михайло Мазуркевич) та **Miss U.S.A. 1965 МІШЕЛ МІТРИНКО**
 і **Miss U.S.A. 1966-67 МАРІЯ РИБЧУК**

візьмуть участь у ВИБОРІ та КОРОНАЦІЇ

МИСС СОЮЗІВКИ НА 1967 РІК

ПІД ЧАС

ВЕЛИКОГО СОЮЗОВОГО ФЕСТИНУ

що відбудеться

на **СОЮЗІВЦІ**, оселі УНСоюзу біля Кергонксон, Н. Й.

в **СУБОТУ й НЕДІЛЮ 17 і 18-го ВЕРЕСНЯ 1966**

Вибір **МИСС СОЮЗІВКИ** в суботу, 17-го вересня ввечері,
 попередить велика культурно-мистецька імпреза з виступом

Сумівського Танцювального

Ансамблю „ПОЛТАВА”

з Монреалю, Канада,

під керівництвом

балетмайстра Віктора Гладуна
та в адміністрації Д. Грицайкова,

і власною оркестрою

під керівництвом **М. Шеремети**

У програмі ФЕСТИНУ в суботу й неділю старокрайові
 фестинів розваги: перегони в мішках,
 биття горпиків і подібне.

Також: спортивні змагання.

Праця

HELP WANTED MALE

TOOL AND DIEMAKER
PROGRESSIVE DIES
EXPERIENCED

201 DI 2-4576

FACTORY HELP

Porter — 2nd shift. Also — Various production openings. Excellent working conditions. Good salary. Liberal fringe benefits. Modern plant servicing the food industry. Apply — 8 A.M. — 12 noon.

GRIFFITH LABORATORIES
855 Rahway Ave., Union, N.J.

MACHINE OPERATORS
Growing wire company requires two alert men to operate wire wrapping machines. 1st & 2nd shift opening. Apply in person only to Mr. James Bell.

INSO ELECTRONIC PRODUCTS INC.
103 Park Ave., Nutley, N.J.

MAINTENANCE MECHANIC
Electrical experience to set up and maintain small automatic production machinery. Familiar with wiring diagrams, machine controls etc. Some mechanical background preferred. Excellent fringe benefits. Plenty of overtime & bonus plan.

EVANS RULE CO.
400 Trumbull Street
Elizabeth, N.J. EL 4-5800
An equal opportunity employer

ПОТРЕБНО МАШИНИСТА
ДО ВСІХ РОБІТ.
Дол. 3.50 на годину.
Овертайм, госпиталізація.
KAROB INSTRUMENT
16-46 Hancock Street
Ridgewood, N.Y.
or Call EM 6-2496

AUTO MECHANICS
Excellent opportunity for experienced auto mechanic to work with N.J.'s leading Oldsmobile dealer. We offer top pay plan, many benefits, vacations, modern congenial shop and good working hours to qualified man. Call or see Mr. Gutkowski for interview.

ESPOSITO OLDS
832 Central Avenue
East Orange, N.J.
201 OR 5-5555

Draftsmen
20 NEEDED
ELECTRO-MECHANICAL
Immediate openings for individuals with some experience on chassis, wiring diagrams, schematics, printed circuits and inking.

LONG TERM PROGRAM.
EXCEPTIONALLY HIGH RATES!!
SUMMIT ENGINEERS, INC.
409 Broad Street
Summit, N.J. 201 273-8200

MECHANIC
TOW MOTOR
Experience req. Must be able to work shift work. NE plant location.

CROWN PRODUCTS
2121 Wheatheaf La.
Phila., Pa. PI 4-4452

МЕХАНІКИ-ЕЛЕКТРИКИ
Досвід до праці при встановленні та ремонті електричних систем (2) до вклин. домів, без нагальності — \$85-\$90, для механіків — \$120 на початок.
BO 3-9494 Ask for Bill.
67-54 — 73rd Place
Middle Village

МЕХАНІКИ
Precision Sheet Metal
Надзвичайні боніфіти, висока плаття. Постійна зайнятість.
METAL CRAFT INC.
Roosevelt Field, Garden City
Meadowbrook Pkwy
516 PI 1-5200

HELP WANTED MALE

AUTO MECHANICS (3)
N.J.'s fastest-moving Dodge dealer needs 3 auto mechanics to complete our service department staff. We need two experienced general mechanics to do all mechanical details and 1 tune-up and electrical specialist. We offer many benefits, modern shop, congenial surroundings plus excellent pay program. Must have own tools. Apply to M. Zavist, Service Manager.

Newark Dodge, Inc.
11-21 Sussex Avenue, Newark, N.J.
201 623-5242

Assemblers
Press Operators
Core Testers
Production Workers
Sheet Metal Men
Toolmakers
Solderers

LIBERAL BENEFIT PROGRAM INCLUDING HOSPITAL AND SURGICAL INSURANCE, MAJOR MEDICAL AND COVERAGE PENSION PLAN, PROFIT SHARING PLAN, LIFE, SICKNESS, AND ACCIDENT INSURANCE, VACATIONS AND HOLIDAYS.

G & O MFG. CO.
138 Winchester Avenue
New Haven, Conn.
Interviewing hours 8 A.M. — 5 P.M.
An Equal Opportunity Employer

Праця
HELP WANTED FEMALE

Потрукується ГОСПОДИНЯ ДІЯ
домашнього господарства. Добра платня, соціальне забезпечення. Родина — 3 дорослі особи. Референції побажати. Голоситись:
Nina Katerynluk, M.D.
84 Valley Road
Louisville, Ky. 40204

ГОСПОДИНЯ-КУХАРКА
Спання на місці. Потрібно сильної жінки для опіки над інвалідом. Мусить мати рекомендації.
Телеф. TW 6-9039

ОПЕРЕНТОРКИ
секційна праця при спортивних олімпіадах, постійна робота через цілий рік. Досконали умови праці. Юніа фабрика. Голоситись:
Bon Dana Sportswear
1359 Broadway N.Y.C.
(At 86th Street)

Потрібно досвідчених ОПЕРЕНТОРОК
при Мергров машинах до светерів. Постійна праця, приємні умови.
Newtown Knitting Mills
86 North 6th St., Brooklyn, NY
Tel.: 782-4959

STENOGRAPHER
Expt. Able to take shorthand, use elec. typewriter & IBM transcriber. Knowledge general office routine. NE plant loc.
CROWN PRODUCTS
2121 Wheatheaf Lane
Philadelphia, Pa. PI 4-4452

ОПЕРЕНТОРКИ
Досвід при машинах до шпінти, досконали, щедри боніфіти. (Голоситись особисто).
Byer Rolnick Casual Headwear
528 South Avenue
Plainfield, N.J.

Праця
MALE & FEMALE

FACTORY HELP
Porter — 2nd shift. Also Various Production Openings. Excellent working conditions. Good salary. Liberal fringe benefits. Modern plant servicing the food industry. Equitable recognition for those having a good previous work history. Apply 8 A.M.-12 noon.
Griffith Laboratories
855 Rahway Ave., Union, N.J.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАЖИТЕ ШЕ СЬГОДНІ
ЗІЛЛА
під назвою
J. MILLER'S PURE HEMP COMPOUND # 6,
а вже завтра почувате ліпше. Терпачі на самітотом, як власні жолудки, задрі, постраждають, газ, відбавляння, заворота голови, білі у кріках і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна однієї пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$15.00. Пам'ятайте: зараз долучують чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Піаніно

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАЖИТЕ ШЕ СЬГОДНІ
ЗІЛЛА
під назвою
J. MILLER'S PURE HEMP COMPOUND # 6,
а вже завтра почувате ліпше. Терпачі на самітотом, як власні жолудки, задрі, постраждають, газ, відбавляння, заворота голови, білі у кріках і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна однієї пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$15.00. Пам'ятайте: зараз долучують чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Піаніно

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАЖИТЕ ШЕ СЬГОДНІ
ЗІЛЛА
під назвою
J. MILLER'S PURE HEMP COMPOUND # 6,
а вже завтра почувате ліпше. Терпачі на самітотом, як власні жолудки, задрі, постраждають, газ, відбавляння, заворота голови, білі у кріках і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна однієї пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$15.00. Пам'ятайте: зараз долучують чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Піаніно

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАЖИТЕ ШЕ СЬГОДНІ
ЗІЛЛА
під назвою
J. MILLER'S PURE HEMP COMPOUND # 6,
а вже завтра почувате ліпше. Терпачі на самітотом, як власні жолудки, задрі, постраждають, газ, відбавляння, заворота голови, білі у кріках і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна однієї пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$15.00. Пам'ятайте: зараз долучують чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Піаніно

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАЖИТЕ ШЕ СЬГОДНІ
ЗІЛЛА
під назвою
J. MILLER'S PURE HEMP COMPOUND # 6,
а вже завтра почувате ліпше. Терпачі на самітотом, як власні жолудки, задрі, постраждають, газ, відбавляння, заворота голови, білі у кріках і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна однієї пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$15.00. Пам'ятайте: зараз долучують чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Піаніно

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАЖИТЕ ШЕ СЬГОДНІ
ЗІЛЛА
під назвою
J. MILLER'S PURE HEMP COMPOUND # 6,
а вже завтра почувате ліпше. Терпачі на самітотом, як власні жолудки, задрі, постраждають, газ, відбавляння, заворота голови, білі у кріках і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна однієї пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$15.00. Пам'ятайте: зараз долучують чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Піаніно

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАЖИТЕ ШЕ СЬГОДНІ
ЗІЛЛА
під назвою
J. MILLER'S PURE HEMP COMPOUND # 6,
а вже завтра почувате ліпше. Терпачі на самітотом, як власні жолудки, задрі, постраждають, газ, відбавляння, заворота голови, білі у кріках і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна однієї пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$15.00. Пам'ятайте: зараз долучують чек або Money Order на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Піаніно

МИТРОПОЛИТ ІОАНН...

(Закінчення зі стор. 1-01)

структуру, з використанням мозаїки, яка при освітленні робить велике враження. Церква стоїть серед гарної площі, оточеної деревами. Під церквою велика зала із сцену для зібрань і їмпріумів з кухонними модерністичними устаткуваннями. В залі вбудовано інсталяції, що в м'як живлюють відділені чотири просторні шкільні кімнати для навчання релігії й української мови. Увечері, коли світла виповняють мозаїку і чотири рефлектори кидають світло на золотий триархний хрест, що закінчує змодернізовану баню, православна катедра надає всієї околиці вчорішнього вигляду, який ще й підтримує музика традиційних українських дзвонів.

Найбільше свято на сотню років

Посвячення нової катедри Української Православної Церкви у Філадельфії було величавим торжеством. Настоятель парафії отець Степан Біляк справедливо говорив, що трапляється раз на сотню років. На площу перед новим церковним будинком зійшлися понад тисяча парафіян і гостей. Організація молоді Пласту, ОДУМ-у і СУМА прийшли із своїми прапорами. Також українські ветерани прийшли з прапорами: українським і американським. Оформилася процесія, що перейшла доколя прилежними вулицями. Під голосний гомін катедральних дзвонів ідуть молоді і старші громадяни, ідуть тут родички українці і прибулі з Європи. Катедральний хор під управлінням проф. Петра Куриленка співає масштатно: "Коль Славен Сси" Бортнянського. Процесія затримується перед катедрою і тут відбувається святкове посвячення наріжного каменя. В заглушення вмурується важливі документи про будову цього Божого Храму разом із святою землею з Володимирської Гірки у Києві. Після цієї церемонії відбувається привітання і уведення Митрополита у церкву. Владика Іоанн перетинає сніжову ленту, а дві дівчинки у народних строях підносять Митрополитові розкішну китицю червоних роз. На сході до храму вітають Митрополита голова Церковного Комітету Богдан Грицишин і голова Будівельного Комітету Йосип Підгурський хлібом і сіллю по давньому українському звичаю. Під радісний спів хору "Достойно" Митрополит Іоанн входить у храм, привітаний на порогах парохом і настоятелем катедри отцем Степаном Біляком. Владика цілує престіл, благословляє народ, що не поміняється у церкві, хоч вона простірна і може помістити понад тисячу осіб, і — надягнувши повні архиєрейські ризи — починає акт посвячення церкви. Хор і вірні співають "Аллилуя". В усіх в очах радість, бо це станує волею і працею вірних цієї парафії новий Божий Храм, що затримує українську релігійну традицію в нових поколіннях.

Величезна Служба Божя

Перша Служба Божя в православній катедрі святого Володимира Великого була вчорішньої й імпазантна. Її очолював Митрополит Іоанн разом із шиказьким списком Олександром, а до служби станули ще отці протоієрей — декан округи Омелян Мицик, Андрій Двораківський, представник Архiepіскопа Метислава Теодор Форостій, Іван Гундяк Віталій Коваленко, Сергій Неприль, Олексій Царик, Нестор Столярчук і парох Степан Біляк. Діаконали отці Володимир Поліщук, Євген Нарушевич, Михайло Борисенко, Микола Харичак і Петро Мелех. Співав катедральний хор під управлінням проф. Куриленка. Після цієї вчорішньої Служби Божої священники поклали багатою молитвою всім парафіянам, які склали пожертви на будову катедри, як також помолились і відіпівали "Вічну пам'ять" тим добродіям і ктиторам, що їх вміжчас поклали до себе Господь. Великою подією було це свято і для настоя-

теля катедри отця Біляка. В той великий для парафії день Митрополит надіслав його мітрою. Сльози появились в очах відданого громаді священника, коли Владика передавав йому цю велику церковну почесність.

Бенкет, до якого засіло 700 осіб

Після церковних відправ відбувся в залі Кеустеттерс-Фолькест-Фарайну великий бенкет, до якого засіло понад 700 осіб. Бенкетом проводили голова Церковного Комітету Богдан Грицишин, а церемоніальним майстром був голова Будівельного Комітету Йосип Підгурський. Промову під час бенкету виголосив Митрополит Іоанн. Між почесними гостями був заступник губернатора штату Пенсильванії і теперішній кандидат на губернаторство того ж штату Реймонд Шефер, який — представив ний адвокат Володимиром Дармограмом — виголосив привітальну промову. З промовами виступили ще представник Українського Народного Союзу Йосип Лисогір та й настоятель парафії святого Володимира отець мітраг Степан Біляк. Були виголошені привітання священниками і представниками організації. Привітальні листи-телеграми прислали Архiepіскоп УПЦ Метислав, сенатор Гю Скотт, Архiepіскоп УПЦ в Дітроїт Володимир. Посадник Філадельфії Джеймс Тейт вітав посвячення нової православної катедри спеціальним листом з признанням для праці українських громадян міста. В бенкеті побіч визначних гостей і православних священників взяв участь парох сусідньої української католічної парафії отець М. Бурак. Від Українського Народного Союзу крім представника Йосипа Лисогіра взяв участь голова Контрольної Комісії УНС і заслужений провідник української громади у Філадельфії д-р Володимир Галан, як також касир Іван Коколюський і радний Іван Олександрівський.

На славу Божу і для добра і мира між людьми

Свято посвячення нової української православної катедри було великою історичною подією в житті української громади у Філадельфії. Ця радісна подія наповнила шастям не тільки учасників святого, що на їхніх обличчях можна було завважити вдоволення і зворушення, але всю громаду. У гарній ділянці міста виросла святиня, яка стане новим осередком життя громади. Як заявляє настоятель катедри отець мітраг Біляк, ця релігійна громада хоче жити в мирі з усією українською громадою без уваги на релігійну приналежність; як також з усіма сусідами. Вже тепер всі доколичні мешканці висловлюють вдоволення, що на розі цієї великої вулиці станула святиня, яка звуком дзвонів і гадує всім про справи вищі і понадземні. Та перед настоятелем катедри отцем мітрагом Біляком ще більше завдання в майбутньому. Він запланував виповнити і церкву і будинки, що у плані (а заплановано це великий будинок із їмпрезовою залю і репрезентативний парафіяльний будинок) житлям. Перш за все зв'язати мольд з традицією батьків. Для цього існують, при парафії і школа релігії, і школа української мови, і школа українських народних танців. При парафії діють Старше Сестринство святої Ольги і Молодше Сестринство Непорочної Зачаття Діви Марії. Є цілий гурт вітварних хлопців. Від років існує катедральний хор імені Олександра Кошиця, що ним дирижує проф. Петро Куриленко, як і молодечий хор. С тут діяльний відділ Ліги Української Православної Молоді, є федеральна кредитова спілка. Організаційні рами накреслені і їх тепер треба виповнити ще живою діяльністю. З глибоким враженням від вчорішнього посвячення нової православної катедри у Філадельфії її парафіяни почи-

Організація Оборони Лемківщини...

(Закінчення зі стор. 1-01)

в Америці тривав сотню літ. Вперше подбали вони про загальну громаду, а згодом узялися до своєї вузкої, лемківської, тим більше, що прийшла велика потреба допомогти Лемківщині. Своє 30-річчя відмічують лемки не тільки цією зустріччю, але й двома важливими книжками: першою повною збіркою творів лемківського поета Богдана Ігря Антоновича, друг якої вже кінчається, та підготованою до друку збіркою присвяченого Лемківщині, лий редагує проф. Роман Загайкевич. Д-р Падох привітав з'їзд від Українського Народного Союзу, підмічуючи, що його активними засновниками були ранні поселенці в Америці — лемки. Від УРСОЮзу вітав його головний представник Антін Баток, від Об'єднання кол. Воликів УПА вітав упівець, який боровся на Лемківщині, Іван Хома, який репрезентував свою організацію разом з Іваном Дмитриком. Від недавніх поворотців з Польщі промовляв Федір Пирень, який передав привіт від лемків у Лемківщині й Польщі, а о. Клепарчук підмітив позитивні риси характеру лемків. Письмові привіти прислали м. ін. один з основників і провідників ООЛ проф.

надійшло готівкою 2.206 доларів.

Управа Академії в ЗДА складає щирі подяку всім за відгук на заклик і внески. Наступні поступлення на будинок УВАН будуть подаватися в наступних списках. Про всі інші надходження на потреби Академії буде подано в хроніці.

Управа Академії сподівається, що прихильники української вільної науки приймуть на допомогу своїми пожертвами чи безвідсотковими позиками для ліквідації боргу за будинок.

Адреса Академії:
The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S.,
206 W. 100th St., New York, N.Y. 10025.

Позики: Євгенія і Федір Савчук. Разом позики 100 дол. Всього з раніше зголошеними пожертвами й позиками 3.450.00 дол.

Крім того, надійшло дрібними внесками, теж на сплату боргу за будинок УВАН за той же час 126 дол. від осіб: М. і А. Марків; Роман Коваль; Т. Луців; Іван Зінченко; Петро Гой; д-р М. Клофас; д-р А. Процив; д-р М. Міщенко; Іван Заліць; д-р К. Кризгун.

Всього за згаданий час

нають ще активнішу діяльність на славу Божу і для добра української громади в готовості повної співпраці з усіма людьми доброї волі, щоб давні світлі релігійні і національні традиції нашого народу вічно жили і в цій вільній країні.

— Відведіть цього дурня знову на арену! — ричав славного противника!

Зетар. — Склічте народ...

— А тоді приведе його

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

Зетар. — Склічте народ...

ВИСТАВКА, ПРИСВЯЧЕНА ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

(Закінчення зі стор. 1-01)

У Полтавському музеї Івана Котляревського відкрито книжково-ілюстраційну виставку, присвячену 110-річчю з дня народження Івана Франка.

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов згадкою про вихід творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві (3 "Радянської України" 17 серпня).